

O FLOARE PENTRU VASILE PÂRVAN

de EUGEN-MARIUS CONSTANTINESCU

...A fi arheolog e musai să mergi și în Arcadia să pui o floare la picioarele magiștrilor care au jalonat, au deschis căi în această spîendidă profesiune — arheologia...

...Și ce floare poate fi mai parfumată pentru magistru decît un studiu, un articol sau o carte prin care-i continui, îi aprofundezi sau îi lărgеști ideile, opera... Sau, dacă te țin puterile, pornind de la ideile magistrului, să deschizi noi drumuri... Dar cum asta nu este la îndemîna fiecăruia...

...În Pantheonul unui arheolog care ostenește întru cele ale breslei pe pămînt buzoian, tronează figura de patriarh a lui Alexandru Odobescu cel care, întîiul, înțelegînd rostul, valoarea și viitorul arheologiei, i-a fixat, prin magistrala monografie dedicată marelui Tezaur de la Pietroasa, statutul științific, academic pe care îl merită această știință de graniță.

...Și imediat, dar absolut imediat lîngă Al. Odobescu tronează chipul hotărît, ca tăiat în granit al lui Vasile Pârvan, cel care a înțeles atît de bine importanța cercetărilor de la Sărata Monteoru și Aldeni încredințînd șantierelor respective regretaților profesori Ion Andrieșescu, Ion Nestor, Gh. Ștefan, între timp acceptați și ei cu drepturi depline în același Pantheon.

...Cum ținutul Buzăului a fost din totdeauna o veritabilă placă tur-nantă între marile provincii românești Muntenia-Moldova-Transilvania-Dobrogea, osteneala magiștrilor amintiți nu s-a oprit doar la acest colț de țară, încorporînd în național, în românesc drumurile deschise de ei arheologiei pe aceste locuri.

Vasile Pârvan nu a fost doar inițiatorul unor mari șantiere arheologice. El a deschis drum unor mari idei care jalonează și astăzi cercetarea arheologică românească. Multe din marile idei, din marile teme ale cercetării actuale își au originea în lucrări de pionierat ale lui.

...Menționarea, aici, a doar cîteva din șantierele arheologice inițiate de Vasile Pârvan — Histria, Piscu Crășani, Aldeni, Sărata Monteoru, Poiana-Piroboridava, Bărboși, Drobeta Turnu Severin, Costești, Sarmizagetusă, — nu conturează doar un perimetru geografico-istoric în care s-a implantat puternica sa personalitate, ci și o sferă spiritală-științifică fecundată de scilpitoarea sa minte.

...Iar dacă astăzi cercetători ca Victor Teodorescu, Emilian Popescu, Dan Gh. Teodor, Nicolae Gudea și chiar modestul autor al acestor rânduri, urmînd altora precum Ion Nestor, C.C. Giurescu, C. Daicoviciu, Mihail Macrea, Ghenuță Coman, Dimitrie Pippidi, I. Barnea ș. a. au ostenit și ostenesc asupra începuturilor și rostuirii creștinismului la daco-romani, efortul lor, ca și al celor dinaintea lor, nu este altceva decît un modest omagiu adus magistrului care, primul, s-a aplecat sub povara acestei idei.

...Personal, încerc un sentiment deosebit la gîndul că, poate, de acolo de undeva, din sfere în care sufletul său s-a sublimat în lăcușuri, magistrul îmi călăuzește pașii pe acest drum... plin de osteneli... dar și de stele...